

Vijftigste GEO-milieucertificaat naar golfclub Anderstein in Maarsbergen

Nederlandse golfbanen groener dan ooit

'Een heel mooi zwemdiploma,' noemt baancommissaris Maarten van Rees het. Golfclub Anderstein (Maarsbergen) behaalde eind november het vijftigste GEO-certificaat in Nederland voor duurzaam beheer van golfterreinen. Willemijn Cappetti, een van de vrijwilligers achter dat certificaat, geeft een rondleiding ter plaatse.

Auteur: Peter Voskuil

Ja, natuurlijk wil Willemijn Cappetti wel een rondje over de baan lopen om alles te vertellen over het duurzame beheer waar zij zich zo nauw bij betrokken voelt. Maar op de foto voor dit artikel? Onder geen beding. Zij is het soort vrijwilliger dat haar werk het liefste op de achtergrond doet: 'Ik sta niet graag op de voorgrond.'

Handicap

Nee, laat Willemijn – grijze haren, bruine laarzen en een golfcap tegen de miezerregen – maar in alle anonimiteit over de baan schuiven, zoals deze maandagmiddag. Ze is al meer dan twintig jaar lid van Golfclub Anderstein. Haar handicap momenteel: 31,4. 'Je handicap zou moeten zakken, geloof ik, maar dat gebeurt bij mij nauwelijks,' zegt ze. Haar passie voor de natuur wint het regelmatig van die voor het golfspel. 'Ik loop ook heel vaak niet-golfend een rondje over de baan, alleen maar om te kijken. Eigenlijk vind ik dat nog leuker.' Toch werd ze twee jaar geleden door de club uitgeroepen tot golfster van het jaar, vanwege haar inzet voor de natuur op het

golfterrein. Ze stond niet te juichen toen ze het tegeltje in kwestie kreeg overhandigd; ze staat nu eenmaal liever niet in de belangstelling. Ze doet haar vrijwilligerswerk omdat ze het leuk vindt om te doen. Punt, uit.

Moestuin

Loop een ronde met Willemijn Cappetti over Anderstein en er gaat een wereld open. De golfclub blijkt er een eigen tuin op na te houden, die bloemen voor het clubhuis en groenten en kruiden voor de keuken levert. Dat gaat van rabarber, muntthee en leiperen tot aan rozen. 'Leuk, hè?' zegt ze. 'Daar kan ik zó van genieten.' Ze wijst op een plukje duizendguldenkruid, dat spontaan uit het nabijgelegen natuurgebied is overgewaaid en zomaar in de baan groeit: 'Dat zijn van die leuke cadeautjes die de natuur uitdeelt.' De golfcourse Anderstein ligt in het gelijknamige natuurgebied, ingeklemd tussen de Utrechtse Heuvelrug en de Gelderse Vallei. Hij maakt deel uit van een landgoed waar de familie Van Beuningen al sinds 1903 de scepter zwaait.

Overgrootvader Van Beuningen begon ooit een boerderij op het landgoed; later was de familie ook actief in de steenkolenhandel. De golfbaan op het landgoed is er sinds 1986; heden ten dage slaan de Van Beunkjes er zelf nog hun balletjes. De club telt momenteel zo'n 1100 leden, van wie er meer dan vijftig actief zijn als vrijwilliger in een van de groene werkgroepen op het gebied van duurzaamheid die de club telt. Willemijn maakt deel uit van alle vier: de baancommissie, de land-schapscommissie, de tuin- en de snoeibrigade. Ze is er gemiddeld zo ongeveer een dag per week aan kwijt. Naast haar vrijwilligerswerk voor de golfclub is ze ook actief in andere natuurcommissies in de omgeving; nu haar werkzame leven erop zit, heeft ze daar tijd voor.

Gaspeldoorn

Na de moestuin komen we langs oude dennen, strakgekapt greens, kraakheldere waterpartijen en een voormalige eendenkooi bij een heideveld uit. De club laat er regelmatig schapen grazen om de heide intact te houden; het nieuwste

is dat er ook geiten naartoe gebracht worden omdat die weer dingen opeten die schapen laten staan. Cappetti wijst op enkele zeldzame mossoorten die er groeien. Soms wordt de natuur een handje geholpen: zo is er vorig najaar jeneverbes en gaspeldoorn aangeplant. Andere stukken van de golfbaan worden kaal gelaten om reptielen een leefgebied te bieden. Er is dit jaar al een ringslang gesignaleerd; speciaal voor ringslangen zijn er daarom broedhopen gecreëerd. Cappetti dartelt van het ene naar het andere hole om het te laten zien. 'Ik vermaak me altijd prima hier,' meldt ze ondertussen.

Ingelijst

Het GEO-certificaat, dat binnenkort keurig ingelijst aan de muur van het clubhuis zal komen te hangen, haal je niet zomaar, vertelt ze: 'Je moet er heel veel voor doen.' Of een baan verantwoord beheer voert, wordt bepaald door een onafhankelijke controleur van de Golf Environment Organization (GEO). Anderstein heeft het certificaat in precies een jaar en een dag in de wacht gesleept. Cappetti roemt de inzet van de professionele beheerders op de baan (onder meer greenkeeper Sjef Verschure Roessel) en andere superenthousiaste vrijwilligers, zoals medecommissielid Rene Veldhuizen. 'Eigenlijk heeft Rene Veldhuizen het meeste gedaan,' vindt Willemijn. 'Hij heeft het leeuwenaandeel van het werk voor deze certificatie geleverd, en geniet nu van een welverdiende vakantie.'

Kreet

Duurzaamheid is volgens Cappetti nog te vaak alleen maar een kreet. 'Hier gebeurt het dus echt. Het is niet alleen dat de baan er mooi groen bij ligt. Hoeveel water verbruik je? Wat gebruik je voor meststoffen? Hoe bestrijd je onkruid? Wat voor personeelsbeleid voer je? Hoe is de energievoorziening in het clubhuis? Wordt er bij plaatselijke ondernemers ingekocht?' Aan de certificering van Anderstein ligt een driejarig beleidsplan ten grondslag. Met name in het clubhuis (onder andere wat betreft energie- en waterverbruik) moesten nog wat slagen gemaakt worden. De richtlijnen voor het van oorsprong Schotse certificaat zijn superstreng, laat Maarten van Rees, baancommissaris van Anderstein, weten: 'We hebben bijvoorbeeld een speciale kast, waarin volgens de richtlijnen bepaalde bestrijdingsmiddelen veilig moeten worden opgeborgen. Daarin stond een blikje op de verkeerde plaats. Kregen we meteen een opmerking over.'

Hinderdijk

Bij het punt waar de drie verschillende landschapstypes – heide, vallei en heuvelrug – op de golfbaan bij elkaar komen, ligt een stuwwal, die de overgang van de verschillende landschapstypen scherp markeert. Ook doemt daar het beginpunt van de Hinderdijk op, ooit aangelegd om wateroverlast vanuit Maarsbergen naar Woudenberg te voorkomen, en later ook als kerkenpad gebruikt. Cappetti: 'De geschiedenis die hier ligt, vind ik juist zo interessant. Het is belangrijk om die intact te houden. Ik vind dat we als club de morele plicht hebben om voorzichtig om te gaan met wat er allemaal is.'

Dat geldt wat haar betreft ook voor de natuur: 'Er zijn zo veel negatieve invloeden. Je moet op alle natuur heel zuinig zijn, voor zover er nog echte natuur bestaat in Nederland. Dat is iets wat ik, denk ik, toch van huis uit heb meegekregen, ja.' Willemijn groeide op in de bossen, had een tante die onderwijzeres was en veel van planten wist. Ook haar grootvader had groene vingers.

Geweten

De afgelopen jaren heeft Cappetti zich tegen wil en dank zo'n beetje ontpopt tot het groene geweten van de golfclub. Regelmatig ontstaan er bij de golfclub discussies, waarbij Willemijn dan automatisch het groene belang verdedigt. Tussen het spel en de natuur zit soms een spanningsveld. Willemijn: 'Er gebeuren wel eens dingen waar ik het niet mee eens ben. Bij golf heb je geen scheidsrechter; vandaar dat de baan dan vaak de schuld krijgt.'

Cappetti geeft als voorbeeld het snoeien van eikenbomen. 'Als je die helemaal terugsnooit, blijft er van zo'n boom vaak zo weinig over; dat is echt zonde. Dan denk ik: laat ze er maar omheen spelen.' Hetzelfde geldt voor het maai-beleid: regelmatig krijgt de baancommissie klachten dat spelers hun golfbal niet terug kunnen vinden in het struikgewas. Willemijn: 'Dan denk ik: sla dan ook gewoon recht.'

Het eind van het liedje is vaak dat de betere spelers op de club aan het langste eind trekken. Willemijn daarover: 'Vaak leg ik het loodje, maar ik raak er niet gefrustreerd door. Deze baan ligt er in eerste instantie om het spel, zeggen ze dan, en dat is natuurlijk ook zo. Maar als ik het ergens niet mee eens ben, laat ik het altijd wel merken, hoor.' Als er door een misverstand orchideeën omver worden gemaaid, bijvoorbeeld. 'Dan kan ik soms wel even briesen, ja', merkt ze op. Ze

Willemijn Carpetti tijdens NGF congres Duurzaam.

moet er zelf om lachen. Over het algemeen gaan golf en natuur volgens haar echter prima samen op het landgoed, en is ze tevreden over de vooruitgang die de club de laatste jaren heeft gemaakt als het om duurzaamheid gaat. Dan denkt ze aan maai-beheer, heidebescherming, de juiste bestrijdingsmiddelen en kunstmest, de vogelwerkgroep die net opgericht is.

Perfectionisme

De terugweg naar het clubhuis voert ons langs een imposante beukenlaan. 'Ik denk dat wij een van de mooiste banen van Nederland kunnen krijgen qua natuur, maar dan moet er nog wel heel veel gebeuren', zegt Willemijn. Een van haar wensen voor volgend jaar – het budget voor dit jaar is op – is om waterpartijen en sloten verder uit te baggeren en ze zo weer meer in de oorspronkelijke staat te brengen. 'Ik lijd wel een beetje aan perfectionisme', bekent ze. 'Ik zie alles. Ook als ik sta te golfen, ja.'

Nederland is al geruime tijd koploper als het gaat om duurzaam golfbaanbeheer. Van de 136 GEO-gecertificeerde golfbanen wereldwijd is meer dan een derde in Nederland te vinden.

Stuur of twitter dit artikel door!

Scan of ga naar:

www.greenkeeper.nl/artikel.asp?id=9-5036